

ISSN 2738-0343

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

УПРАВА ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ РЕПУБЛИЧКИХ ОРГАНА

**ОДЕЉЕЊЕ ЗА ИНФОРМАЦИОНО-ДОКУМЕНТАЦИОНЕ
И БИБЛИОТЕЧКЕ ПОСЛОВЕ**

**ИНФОРМАТИВНИ
БИЛТЕН**

**БРОЈ 1
2021.**

Одељење за информационо-документационе и библиотечке послове Управе за заједничке послове републичких органа већ више од тридесет година једном месечно објављује Информативни билтен, којим обавештава кориснике о обновљеном информационо-документационом и библиотечком фонду.

Обавештавамо кориснике да БАЗИ ПРАВНИХ ПРОПИСА Одељења за информационо-документационе и библиотечке послове Управе, која је дневно ажурна и притом бесплатна, могу приступити путем следеће интернет адресе:
<http://bpp.uzzpro.gov.rs>

Из наше базе која садржи преко 130.000 прописа и преко пола милиона скенираних страна службених гласила, за свега неколико минута може се добити како важећи тако и неважећи пропис, у штампаној верзији или електронском поштом, као што се може добити и телефонским путем свака информација о статусу траженог прописа.

БИЛТЕНИ у електронском облику могу се преузети на адреси:
<http://www.uzzpro.gov.rs/biblioteka-bilteni.html>

Целокупан библиотечки фонд може се погледати на адреси:
<http://www.uzzpro.gov.rs/biblioteka-knjige.html>

Дигитална библиотека налази се на адреси:
<http://www.uzzpro.gov.rs/biblioteka-digit.html>

За коришћење целокупног фонда, као и за информације о правним прописима објављеним у службеним гласилима, корисници се могу обратити Одељењу:

1. Немањина бр. 22-26,
телефон: 3616-296, 363-1620, 363-1104, 3613-734/лок. 1620 и 1104

или електронски: **biblioteka@uzzpro.gov.rs**

Главни и одговорни уредник: Смиља Богдановић, начелник Одељења
smilja.bogdanovic@uzzpro.gov.rs

Технички уредник: Јелена Васиљевић, орг.пријема и евиденције захтева корисника

Сарадници: Гордана Јуришић, документалиста
Смиљана Павков, документалиста
Гордан Горуновић, оператер за системе базе података
Лепосава Милановић, оператер припреме података
Радмила Тубин-Михајловић, орг.пријема и евиденције захтева корисника
Дејан Станојловић, оператер за системе базе података

Лектор: Смиља Богдановић
Коректор: Јелена Васиљевић

Компјутерска обрада: Радинка Мићовић, програмер софтверских решења и
Одељење за информационо-документационе и библиотечке послове

ШТАМПА: УПРАВА ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ РЕПУБЛИЧКИХ ОРГАНА
Београд, Немањина 22-26

САДРЖАЈ

- 1.** Преглед одабраних правних прописа објављених у службеним гласилима Републике Србије, Аутономне Покрајине Војводине и Града Београда
- 2.** Списак претплата на дневне листове, службена гласила и часописе
- 3.** Дигитална библиотека Управе за заједничке послове
- 4.** Преглед старих публикација
- 5.** Преглед нових књига
- 6.** Листа најчитанијих књига

1

**ПРЕГЛЕД ОДАБРАНИХ ПРАВНИХ ПРОПИСА
ОБЈАВЉЕНИХ У СЛУЖБЕНИМ ГЛАСИЛИМА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ
ВОЈВОДИНЕ И ГРАДА БЕОГРАДА**

УСТАВНОПРАВНИ И ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ

Службени гласник Републике Србије

Указ о постављењу на дужност изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије при Светој Столици у Ватикану, Симе Аврамовића, Службени гласник Републике Србије бр. 2/2021

Указ о постављењу на дужност изванредног и опуномоћеног амбасадора – сталног представника Републике Србије – шефа Сталне мисије Републике Србије при Организацији уједињених нација у Њујорку, Немање Стевановића, Службени гласник Републике Србије бр. 2/2021

Указ о опозиву са дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Републици Панами, на нерезиденцијалној основи, са седиштем у Сијудад Мексику, Горана Мешића, Службени гласник Републике Србије бр. 2/2021

Указ о постављењу на дужност изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Републици Панами, на нерезиденцијалној основи, са седиштем у Сијудад Мексику, Татјане Цонић, Службени гласник Републике Србије бр. 2/2021

Указ о опозиву са дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Републици Гватемали, на нерезиденцијалној основи, са седиштем у Сијудад Мексику, Горана Мешића, Службени гласник Републике Србије бр. 4/2021

Указ о постављењу на дужност изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Републици Гватемали, на нерезиденцијалној основи, са седиштем у Сијудад Мексику, Татјане Цонић, Службени гласник Републике Србије бр. 4/2021

Уредба о утврђивању Програма подстицаја за спровођење мера и активности неопходних за достизање утврђених циљева из области управљања миграцијама у јединицама локалне самоуправе за 2021. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2021

Одлуке о избору судија који се први пут бирају на судијску функцију, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2021

Одлука о изменама Одлуке о избору чланова и заменика чланова одбора Народне скупштине Републике Србије, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2021

Одлука о отварању Конзулата Републике Србије у Бурси, Република Турска, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2021

Одлука о измени Одлуке о оснивању Координационог тела за спровођење Акционог плана за Поглавље 23: правосуђе и основна права, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2021

Одлука о измени Одлуке о броју судова у судовима, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2021

Решење о постављењу генералног конзула Републике Србије у Чикагу, Сједињене Америчке Државе, Дамјана Јовића, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2021
ФИНАНСИЈЕ И ПРИВРЕДА

Службени гласник Републике Србије

Уредба о утврђивању Програма подршке развоју пословне инфраструктуре за 2021. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2021

Уредба о утврђивању Програма подстицања регионалног и локалног развоја у 2021. години, Службени гласник Републике Србије бр. 5/2021

Уредба о утврђивању Програма подстицања предузетништва кроз развојне пројекте у 2021. години, Службени гласник Републике Србије бр. 5/2021

Уредба о утврђивању Програма подршке малим и средњим предузећима за набавку опреме у 2021. години, Службени гласник Републике Србије бр. 5/2021

Уредба о утврђивању Програма подршке акредитованим регионалним развојним агенцијама у 2021. години, Службени гласник Републике Србије бр. 5/2021

Уредба о утврђивању Државног програма обнове инфраструктуре која је у надлежности јединице локалне самоуправе оштећене или порушене услед дејства поплава у јуну 2020. године, Службени гласник Републике Србије бр. 5/2021

Уредба о утврђивању Програма стандардизованог сета услуга за микро, мала и средња предузећа и предузетнике у 2021. години који се реализује преко акредитованих регионалних развојних агенција, Службени гласник Републике Србије бр. 5/2021

Уредба о утврђивању Програма подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за почетнике у пословању у 2021. години, Службени гласник Републике Србије бр. 5/2021

Уредба о утврђивању Програма подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за жене предузетнице и младе у 2021. години, Службени гласник Републике Србије бр. 5/2021

Уредба о измени Уредбе о платама полицијских службеника, Службени гласник Републике Србије бр. 5/2021

Уредба о утврђивању Програма за промоцију и популаризацију иновација и иновационог предузетништва за 2021. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2021

Уредба о утврђивању Програма подршке развоју и промоцији женског иновационог предузетништва за 2021. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2021

Уредба о начину и поступку достављања података, као и о другим питањима у вези са достављањем података и вођењем Регистра запослених, изабраних, именованих, постављених и ангажованих лица код корисника јавних средстава, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2021

Одлука о образовању Републичког штаба за ванредне ситуације, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2021

Одлука о образовању Управног одбора за реализацију пројекта „Модернизација железничког сектора у Србији”, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2021

Одлука о образовању Координационог тела за реализацију наступа Републике Србије на Светској изложби „ЕХРО 2020 – Dubai”, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2021

Одлука о допуни Одлуке о начину и условима коришћења финансијских кредита из иностранства за намене из члана 21. став 2. Закона о девизном пословању, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2021

Одлука о допунама Одлуке о условима под којима и начину на који резиденти могу одобравати финансијске зајмове нерезидентима и давати јемства и друга средства обезбеђења по кредитним пословима са иностранством и кредитним пословима између нерезидената, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2021

Одлука о проглашењу елементарне непогоде, Службени гласник Републике Србије бр. 5/2021

Одлука о образовању Радне групе за спровођење поступка избора стратешког партнера на пројекту реконструкције и модернизације железничке пруге Суботица – Хоргош – граница са Мађарском (Сегедин), Службени гласник Републике Србије бр. 5/2021

Одлука о образовању Мреже за борбу против превара и управљања неправилностима у поступању са финансијским средствима Европске уније, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2021

Одлука о измени Одлуке о образовање Координационог тела за спречавање прања новца и финансирања тероризма, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2021

Правилник о условима за избор, начину и поступку избора чланова Комисије за утврђивање професионалне одговорности лиценцираних лица, као и праву и висини накнаде за рад у комисији, Службени гласник Републике Србије бр. 2/2021

Правилник о измени Правилника о националним еталонима, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2021

Правилник о обављању ваздушног саобраћаја балонима, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2021

Правилник о изменама и допунама Правилника о условима за обављање ваздушног саобраћаја, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2021

Правилник о изменама Правилника о ликвидности брокерско-дилерског друштва, Службени гласник Републике Србије бр. 5/2021

Правилник о изменама и допунама Правилника о облику, садржини, начину подношења и попуњавања декларација и других образаца у царинском поступку, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2021

Правилник о изменама Правилника о Регистру хемикалија, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2021

Правилник о изменама и допунама Правилника о садржини документације која се подноси уз захтев за издавање дозволе за увоз, извоз и транзит отпада, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2021

Правилник о организовању заштите од пожара према категорији угрожености од пожара, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2021

Упутство о измени Упутства за спровођење Одлуке о обавезној резерви банака код Народне банке Србије, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2021

Закључак Народне скупштине Републике Србије поводом разматрања Извештаја о раду Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге за 2019. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2021

Службени лист Аутономне Покрајине Војводине

Одлука о поступку и критеријумима за доделу буџетских средстава Покрајинског секретаријата за здравство за изградњу, одржавање и опремање здравствених установа чији је оснивач Аутономна Покрајина Војводина, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 3/2021

РАДНИ ОДНОСИ, ЗДРАВСТВЕНА И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

Службени гласник Републике Србије

Уредба о изменама Уредбе о мерама за спречавање и сузбијање заразне болести COVID-19, Службени гласник Републике Србије бр. 1/2021

Одлука о образовању Координационог тела за дигитализацију у здравственом систему Републике Србије, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2021

Одлука о промени назива Клиничког центра Србије (у „Универзитетски клинички центар Србије”), Службени гласник Републике Србије бр. 5/2021

Одлука о промени назива Градског завода за хитну медицинску помоћ (у „Градски завод за ургентну медицину”), Службени гласник Републике Србије бр. 5/2021

Одлука о радном времену здравствених установа чији је оснивач Република Србија, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2021

Одлука о образовању Радне групе за припрему и спровођење производње вакцине против COVID-19, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2021

Правилник о исправи о осигурању, Службени гласник Републике Србије бр. 1/2021

Правилник о утврђивању процента инвалидитета војних инвалида и цивилних инвалида рата, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2021

Правилник о допунама Правилника о утврђивању цена за лабораторијске здравствене услуге на примарном, секундарном и терцијарном нивоу здравствене заштите, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2021

Правилник о допуни Правилника о имунизацији и начину заштите лековима, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2021

Упутство о допунама Упутства о начину примене ограничења уласка у Републику Србију лицима која долазе из држава захваћених епидемијом заразне болести COVID-19, Службени гласник Републике Србије бр. 2/2021

Упутство о допуни Упутства о начину примене ограничења уласка у Републику Србију лицима која долазе из држава захваћених епидемијом заразне болести COVID-19, Службени гласник Републике Србије бр. 4/2021

Листа лекова који се издају без лекарског рецепта и који се могу рекламирати у средствима јавног информисања, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2021

Службени лист Аутономне Покрајине Војводине

Решење о номиналном износу материнског додатка за незапослене мајке за треће или четврто дете за 2021. годину, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 3/2021

ОБРАЗОВАЊЕ, НАУКА, КУЛТУРА И ФИЗИЧКА КУЛТУРА

Службени гласник Републике Србије

Уредба о подстицајима инвеститору да у Републици Србији производи аудиовизуелно дело, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2021

Одлука о припајању Централног института за конзервацију Народном музеју у Београду, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2021

Одлука о изменама Одлуке о броју студената за упис у прву годину студијских програма мастер академских студија који се финансирају из буџета Републике Србије за високошколске установе чији је оснивач Република Србија у школској 2020/2021. години, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2021

Правилник о допунама Правилника о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма, Службени гласник Републике Србије бр. 1/2021

Правилник о полагању стручног испита у области просторног и урбанистичког планирања, израде техничке документације, грађења и енергетске ефикасности, као и лиценцама за просторног планера, урбанисту, архитекту урбанисту, инжењера, архитекту, пејзажног архитекту и извођача и регистрима лиценцираних лица, Службени гласник Републике Србије бр. 2/2021

Правилник о програму обуке за лобисту (пречишћен текст), Службени гласник Републике Србије бр. 4/2021

Правилник о измени Правилника о садржају и начину вођења евиденције и издавању јавних исправа у основној школи, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2021

Упутство за спровођење обуке у области спречавања корупције и јачања интегритета, Службени гласник Републике Србије бр. 1/2021

Решење о додели националног спортског признања, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2021

Решења о додели националног спортског признања, Службени гласник Републике Србије бр. 5/2021

РАЗНО

Службени гласник Републике Србије

Индекси потрошачких цена за децембар 2020. године, Службени гласник Републике Србије бр. 2/2021

Подаци о просечним зарадама и просечним зарадама без пореза и доприноса по запосленом, за новембар 2020. године, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2021

Усклађени динарски неопорезиви износи пореза на доходак грађана из члана 9. став 1. тач. 9), 12), 13), 29), 30) и 31), члана 18. став 1. тач. 1), 2), 5), 7), 8), 9) и 9а), члана 21а став 2, члана 83. став 4. тачка 1) и члана 85. став 1. тачка 11) Закона о порезу на доходак грађана годишњим индексом потрошачких цена у 2020. години, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2021

Усклађени динарски износ из члана 13. став 3. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање годишњим индексом потрошачких цена у 2020. години, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2021

Усклађени динарски износи накнада из јединствене тарифе по којој се наплаћују накнаде за услуге које врши Управа за трезор, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2021

2

**СПИСАК ПРЕТПЛАТА НА ДНЕВНЕ ЛИСТОВЕ,
СЛУЖБЕНА ГЛАСИЛА И ЧАСОПИСЕ ЗА ПОТРЕБЕ
БИБЛИОТЕКЕ УПРАВЕ У 2021. ГОДИНИ**

ДНЕВНИ ЛИСТОВИ

1.	АЛО
2.	БЛИЦ
3.	ВЕЧЕРЊЕ НОВОСТИ
4.	ИНФОРМЕР
5.	КУРИР
6.	ПОЛИТИКА
7.	СРПСКИ ТЕЛЕГРАФ

СЛУЖБЕНА ГЛАСИЛА

1.	СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
2.	СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ – МЕЂУНАРОДНИ УГОВОРИ
3.	СЛУЖБЕНИ ЛИСТ АП ВОЈВОДИНЕ
4.	СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ГРАДА БЕОГРАДА

СТРУЧНИ ЧАСОПИСИ

1.	КОРАЦИ: часопис за књижевност, уметност и културу
2.	ЛИПАР: часопис за књижевност, језик, уметност и културу
3.	ПРАВНА ПРАКСА: часопис за примену прописа
4.	ТОКОВИ ИСТОРИЈЕ: часопис Института за новију историју Србије

ОСТАЛЕ СЕРИЈСКЕ ПУБЛИКАЦИЈЕ

1.	БИЛТЕН ДРЖАВНОГ ПРАВОБРАНИЛАШТВА
2.	БИЛТЕН ЈАВНИХ ФИНАНСИЈА
3.	БИЛТЕН МИНИСТАРСТВА ДРЖАВНЕ УПРАВЕ И ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ
4.	БИЛТЕН РЕПУБЛИЧКОГ ЗАВОДА ЗА СТАТИСТИКУ
5.	БИЛТЕН УСТАВНОГ СУДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
6.	МЕСЕЧНИ СТАТИСТИЧКИ ПРЕГЛЕД
7.	САОПШТЕЊА РЕПУБЛИЧКОГ ЗАВОДА ЗА СТАТИСТИКУ

3

**ДИГИТАЛНА БИБЛИОТЕКА УПРАВЕ ЗА
ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ РЕПУБЛИЧКИХ ОРГАНА**

Дигитална библиотека Управе за заједничке послове републичких органа

У овом и наредним бројевима Информативног билтена, корисницима ћемо ставити на увид све наслове које је библиотека Управе дигитализовала и којима могу приступити на нашем сајту: <https://www.uzzpro.gov.rs/biblioteka-digit.html>

Извод из СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА ИНФОРМАЦИОНОГ ДРУШТВА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ ДО 2020. ГОДИНЕ („Сл. гласник РС“, бр. 51/2010):

3.4. Дигитални садржаји

Културно добро је опште јавно добро и потребно је обезбедити слободан и једноставан приступ што већем делу садржаја. За језике и културе са малом популацијом од изузетног значаја је да што већи део културног блага буде слободно доступан, што се посебно односи на културна, уметничка и друга дела којима је истекао рок важности ауторских права. На тај начин се повећава видљивост и интересовање најшире јавности за културна и научна дела што доводи до подизања општег културног нивоа и видљивости културе на глобалном нивоу.

Институције које располажу и управљају културним богатствима у свом раду требало би да користе нове, али већ проверене моделе отварања садржаја који доприносе увођењу иновативне праксе у свакодневном пословању и пруже свим грађанима услуге сређивања и презентовања садржаја који им је дат на управљање.

Имајући у виду и међународна и домаћа искуства, треба успоставити сарадњу културних и научно-истраживачких институција у областима истраживања, иновација и развоја нових решења за дигитализацију наслеђа, као и одговарајућу међуресорну координацију. Та сарадња се нарочито односи на проучавање, развој, прилагођавање и примену стандарда за дигитализацију и обраду, изградњу система заштите дигитализованог садржаја и његово дуготрајно чување укључујући решавање проблема миграције приликом појаве нових технологија, стандарда и физичких носилаца дигиталних информација.

Стварањем предуслова за развој програма дигитализације културног историјског наслеђа стварају се услови за развој дигиталних библиотека, електронског архива и портала о културном наслеђу Републике Србије.

Главни приоритет је да се информације о објектима од историјског, научног, уметничког, технолошког, социјалног и других садржаја дигитализују и учине доступним јавности путем интернета.

1911. година

Закон о привременом пословном реду у Народној скупштини, Цетиње, 1911.

Народна скупштина, редовни састанак од 12. јануара до 31. јануара 1911. године

Народна скупштина, СХХХVI редовни састанак, 9. мај 1911.

1912. година

Народна скупштина, ХХХVII редовни састанак, 16. јануар 1912.

Народна скупштина, ХХХIX редовни састанак, 18. јануар 1912.

Народна скупштина, ХLI редовни састанак, 20. јануар 1912.

Народна скупштина, XII редовни састанак, 29. мај 1912.

Народна скупштина, XIV редовни састанак, 31. мај 1912.

Народна скупштина, ХХII редовни састанак, 11. јун 1912.

Народна скупштина, V редовни састанак, 28. јун 1912.

Др Милета Ст. Новаковић: Рад Хашкога изборнога суда, 1912.

Александар Арнаутовић: Штампарије у Србији у XIX веку, 1912.

1913. година

Др Милета Ст. Новаковић, Др Лазар Марковић: Српско–бугарски уговор са гледишта међународног права, 1913.

М. Р. С.: Срби и Бугари у прошлости и садашњости, 1913.

1914. година

Карл Кауцки: Класне супротности у доба француске револуције, 1914.

1915. година

Ј. Миодраговић: Трагични дани Београда – белешке из тринаестодневне владавине аустријске у Београду, 1915.

1917. година

Б. Брђанин: Програм за уједињење Србије и Црне Горе, 1917.

Др Алекса Ивић: Између Првог и Другог српског устанка (од септембра 1813. до априла 1815. године), 1917.

1920. година

Др Штефан Сагадин: Наш садашњи уставни положај, 1920.

Др Јосип Смодлака: Нацрт Југословенског Устава, 1920.

Миливоје Ј. Петровић: О децентрализацији управе, 1920.

Стојан М. Протић: Уочи Уставотворне Скупштине, 1920.

Др Ђорђе Тасић: Проблем оправдања државе: докторска теза, 1920.

1922. година

Ст. Станојевић: Цар Душан (отштампано из браства 16), 1922.

Др Милета Новаковић: Друштво народа (Одштампано из „годишњице” Николе Чупића, књига XXXV), 1922.

1923. година

Мита Димитријевић: Куманово–Брегалница, 1923.

Др Божа С. Николајевић: Под Немцима, 1923.

Мил. Ј. Николајевић: Србија и њени савезници – догађаји с јесени 1915. године, 1923.

Ст. Станојевић: Из српске прошлости – историски чланци, 1925.

Проф. Живојин М. Перић: Специјални део грађанског права IV: Наследно право, 1923.

1924. година

Др Срећко Зуглиа: Природне обавезе у теорији и српском приватном праву, 1924. (са посветом аутора)

Др Видан Благојевић: О принудној нагоди (равнању) ван стечаја, 1924. (са посветом аутора)

1926. година

Трива Милитар: Др Светозар Милетић и његово доба, 1926.

1927. година

Андрија Лубурић: Невесињска пушка, 1927.

Душан С. Николајевић: Краљ Милан и Тимочка Буна, 1927.

Др Ханс Келсен: О границама између правничке и социјолошке метода, 1927.

Др Арсен М. Чубински: О застарелости у грађанском праву, 1927.

1928. година

Др Стеван Ђирковић: Жена и дипломатија. Треба ли и женама допустити ступање у дипломатску службу? С предговором од Др М. Нинчића, пређ. Министра иностраних дела, 1928.

Др Лаза М. Костић: Закон о местима са списковима свих вароши и варошица и коментаром, 1928. (са посветом аутора)

Боривоје Ж. Милојевић: Јединство наших земаља: географско-политички чланци, 1928.

1929. година

Радмила Петровић: Законик Петра I Владике Црногорског, историско-правна расправа, 1929.

Драгиша Лапчевић: Србија у бројевима, 1. део, 1929. (са посветом аутора)

Др. Чед. Митровић: Суд за брачне спорове у Србији (од ослобођења до издања грађанског законика), 1929.

Челсо Кавалијери: Прописи о држављанству Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, 1929.

Др Жарко Миладиновић: Парламентарно право интерпелације, 1929.

4

ПРЕГЛЕД СТАРИХ ПУБЛИКАЦИЈА

Излазећи у сусрет све израженијим захтевима корисника да пронађу одговор на специфична питања из професионалне праксе, кроз Информативни билтен континуирано ћемо упознавати своје читаоце са садржајима старих књига из богате ризнице библиотеке Управе. Наш фонд обухвата, између осталог, и вредне писане документе који, осим документационе, имају и научну и стручну вредност. Будући да су посредни књиге од историјског значаја, као и периодична издања и друге драгоцене библиотечке целине којима располажу постојећи фондови, овим путем настојали смо да проширимо лектуру свима онима који желе да се стручно усавршавају. Напомињемо да ове књиге (из којих дајемо само изводе) могу да се користе само у читаоници библиотеке Управе за заједничке послове републичких органа.

За овај број издвајамо:

- 1. Ђ. Тарђони Торцети, Ђ. Менаши: Кавалерија рустикана, Београд, 1906.**
- 2. Закон о парохијском свештенству, Цетиње, 1909.**

У наредним бројевима Информативног билтена наставићемо са приказима тематски и жанровски разноврсних публикација нашег богатог фонда.

КАВАЛЕРИЈА РУСТИКАНА.

ОПЕРА у ЈЕДНОМ ЧИНУ.

По драми Ђ. ВЕРГЕ,

написали

Ђ. Гарђони-Торцети и Ђ. Менаши.

Превео Милан Димовић.

Музика од ПИЈЕТРА МАСКАЊИЈА.

БЕОГРАД.

ШТАМПА К. ГРЕГОРИЋ И ДРУГ. — УЗУН-МИРКОВА, БР. 4.

1906.

Л и ц а.

САНТУЦА млада сељанка.

ТУРИДУ, млад сељак.

ЛУЧИЈА, Туридова мајка.

АЛФИО, киријаш.

ЛОЛА, његова жена.

Прва жена.

Друга жена.

Догађа се у једном сицилијанском селу.

Увод и Сицилиана.

ТУРИДУ.

О, Лола, ружин сјај лице ти краси,
А усне, трешња рујна, пуне страсти;
Ко ти са уста окуси сласти,
За рајем том се жеља вечито гаси.
Пред твоја врата кобан види се знак,
Ал' ја те љубим, бол ме тишти јак;
У пак'о сам ћу ја поћи слепо,
Није л' у рају само лице ти лепо!
А!

УВОДНИ КОР.

Наранце цветају, пролетни блиста сјај.
Птичице славе свуд мирисни гај.
О, дивна, мајска сласт,
Љубав и вечите дражи
Душа нам тражи,
И нову слути страст.

МУШКИ КОР.

Где сунце класје зрело пољем злати,
Ту вретено се гласно чује ваше;
И нас замор кад одморишту врати,
Тад знаће куд да кроче ноге наше,
Кад сјајних очију ваших зрак нам сине!
Као птичји што мами глас,
Тако и ви нас!

МУШКИ И ЖЕНСКИ КОР.

Оставте сав данас рад свој !
Јер мајка слави свог драгог сина сад,
Уз свети пој !
А !.. А !..

Сцена (Сантуца и Лучија), и Алфијева песма, с кором.

САНТУЦА. Чујте, мајко Лучија.
ЛУЧИЈА. Гле ти ! Шта хоћеш ?
САНТУЦА. Туриду где је ?
ЛУЧИЈА. Зар сина мог од мене ти сад тражиш ?
САНТУЦА. Хтедох да питам тек, опростите ми тад... Где
може бити ?
ЛУЧИЈА. Шта знам ти ја ! Пустите ме с миром !
САНТУЦА. Мајко Лучија, ах, смилујте се, мајко, ви, к'о Господ
Спас наш Магдалени ! О, реците ми то : где је Туриду ?
ЛУЧИЈА. По вино оде у Франкофонте.
САНТУЦА. Не ! Јер чух да је синоћ овде био.
ЛУЧИЈА. Шта рече ? Па није дош'о дома ! Ходи !
САНТУЦА. Ја не смем свет ваш праг да прљам, ја не смем то
не, проклетство на мени лежи, више ја немам част !
ЛУЧИЈА. О сину мом шта знаш ти још ?
САНТУЦА. Тежак бол... на срцу !

АЛФИО И МУШКИ КОР

Коњи лете све у хас,
Прапорца се чује глас,
То ми је живот, ура !
Нек и ветар дува тад,
Нека пада киша, град,
То је баш радост сва !

Данас к'о и сутра,
С вечера и јутра,
Свеж иде киријаш.
А кад се оде на рад,
Нас чека жена, сав над
И добри садруг на

ЖЕНСКИ КОР.

За Ускрс сам ја сад ту!
Данас к'о' и сутра,
С вечера и јутра,
Околину проћем сву,
И час сам тамо, а час ту! Ит.д.
и т. д.

Сцена и молитва.

ЛУЧИЈА. Добар дан, пријатељ Алфио! Да, увек ви сте весели, знам!

АЛФИО. Лучија, оног старо' да ли има још?

ЛУЧИЈА. Ни капи! Баш оде син мој да купи ново.

АЛФИО. Туриду је ту! Ја видех њега јутрос, баш близу моје куће

ЛУЧИЈА. Шта?

САНТУЦА. О, станте!

АЛФИО. Ја одох даље; а ви ће те сад у цркву!

К О Р.

Спасу горе нек диже се хвала,
Што из мрака сад васкрсну свог;
Ком је моћ вишња ту снагу дала
Славно да смрви врага нам злог.
Слављен нека је Бог! Наш Бог!

ЛУЧИЈА. Што ти даде мени знак да ућутим?

Романца и сцена (Сантуца и Лучија).

С А Н Т У Ц А.

Син ваш кад, мајко, крену
Краља да свога служи,
Он руку Лоли тад пружи
И закле верност њену.

Ал' удату затече Лолу.
Своје да блажи јаде
На моје груди паде,
И лакну тако болу!

Ах, сретни..... Ах, сретни ми бесмо! У Лоле тад
Понова љубав плану, те мужа свога презре.
И она, страшћу гадном слепо гоњена, мајко,
Мог оте Турида и његову љубав!

Шта ми живот сад вреди,
Сраман и сав у беди!
Он Лолу љуби јаче,
А мени душа плаче!

Ох, бол је ломи, душа плаче горко!

ЛУЧИЈА. Предобри Боже! Шта ја то чух, и то данас на свети
празник!

САНТУЦА. Ох, мене бедне! Ох, мене бедне! Сад хајде, мајко, па
молите се Вишњем, мени за вечни спас....

ЛУЧИЈА. Сад јој помози ти, о, света мајко!

Сцена (Сантуца и Туриду).

ТУРИДУ. Гле, ти Сантуца?

САНТУЦА. Ја тебе чекам.

ТУРИДУ. Зар нећеш на Ускрс у цркву?

САНТУЦА. Не, не! Мораш ме чути!

ТУРИДУ. Ја тражим сад матер.

САНТУЦА. Да говорим с тобом....

ТУРИДУ. Не, не! Не ту!

САНТУЦА. А где си био?

ТУРИДУ. Но, откуд то? У Франкофонту!

САНТУЦА. Ти лажеш сад!

ТУРИДУ. Сантуца, није лаж!

САНТУЦА. Не, лажеш сад! Био си тајно у селу ту....

А јутрос рано прође кришом покрај њених врата.

ТУРИДУ. Шта? Ти ме пратиш?

САНТУЦА. Не!... Ја ти се кунем! Ал' овог часа прође пријатељ
Алфио и све нам рече тад..

ТУРИДУ. Зар тако ти поштујеш моју љубав? Живот ли тражиш?

САНТУЦА. Ах, не реци ту реч!

ТУРИДУ. Па онда мируј! Престани! Таква твоја сумња у мени
само ствара гнев!...

САНТУЦА. Признај, њу љубиш?

ТУРИДУ. Не!

САНТУЦА Јер лепша сад је Лола...

ТУРИДУ. Мир! Не волим њу!

САНТУЦА. Њу љубиш, њу љубиш! Да! Ниси веран!

ТУРИДУ. О, Санта!

САНТУЦА. Да, онај злбни створ оте мени све!

ТУРИДУ. Чуј ме, Сантуца, престани сад, јер ја нисам роб твој!

Та, зашто ме кињиш?

САНТУЦА. Ти ми узми живот, душу, ја ти све праштам, јер то је лек, ах, биће тад крај овом јаду моме!

ТУРИДУ. Чуј ме, Сантуца, престани сад, јер ја нисам роб твој!

Та, зашто ме кињиш!

САНТУЦА. Ти узми живот и душу, ја ти све праштам, јер то је лек, тад ће бити крај овом тешком болу срца мога!

ТУРИДУ. Стани, Сантуца! Ја роб ти нисам! Ја твој роб нисам!

Што ме кињиш!

Лолина песма.

О, лепи цвеце мој!

Анђеле гледах ноћас к'о на јави,

Ал' његов лик је мени анђ'о прави!

О, лепи цвеце мој!

Звездице силне пружа ноћ нам тија,

Ал' око њему много јаче сија!

А!... А!... А!... А!...

О, лепи цвеце мој! А!...

Туриду, Алфио да ли прође?

ТУРИДУ. Баш стигох сад и ја, па не знам то.

ЛОЛА. Још, можда, код ковача седи. Ал' тек што се не врати.

А ви? Зар ту се божја служба слуша?

ТУРИДУ. Па, затекох Сантуцу...

САНТУЦА. Ја му рекох да је данас празник, да Бог види сваком душу.

ЛОЛА. Дакле, нисте за цркву?

САНТУЦА. Не, ту не сме тај ко дрхти сад због греха.

ЛОЛА. Па, Богу тад хвала! Ал' ја не стрепим!

САНТУЦА. О, зар баш тако, зар баш тако, Лола!

ТУРИДУ. Па, хајдмо! Па, хајдмо!... Ту немамо више шта сад!

ЛОЛА. О, још не иди!

САНТУЦА. Да, стани! Стани! Да говорим још с тобом...

ЛОЛА. Нека небо вас чува! Одох у цркву!

Дует (Сантуца и Туриду)

ТУРИДУ. Да! Сад види шта радиш ти све!

САНТУЦА. Па, сам си крив! Баш сам! Па нек!...

ТУРИДУ. Ха, зар ти?!

САНТУЦА. Хоћеш ли душу?

ТУРИДУ. Не!

САНТУЦА. Туриду, ах, слушај!

ТУРИДУ. Не!

САНТУЦА. Туриду, ах, чуј ме!

ТУРИДУ. Не!

САНТУЦА. Туриду, ах, чуј сад! Не! Не. Туриду, ти не буди неверан Санти, да срцу тешки ствараш јад!

ТУРИДУ. Чуј, ти ме љутиш!

САНТУЦА. Слушај, Туриду..

ТУРИДУ. Знам твоје патње! Та бежи, ја хоћу сад у цркву!

САНТУЦА. Не буди само неверан Санти, да срцу ствараш јад;

Не! Не, Туриду, ти не буди неверан Санти! Не!

Туриду, ти не смеш да Санти ствараш јад!

ТУРИДУ. Чуј, ти ме љутиш сад, чуј, љутиш сад!

САНТУЦА. Ах, твоју Санту бескрајан тишта бол! Зар можеш ти да презреш сад бедну своју Сантуцу?

ТУРИДУ. Идем у цркву! Чуј, ти ме љутиш!

САНТУЦА. Не, Туриду, чуј моје патње!

ТУРИДУ. Мани сад патње! Мани сад патње!

САНТУЦА. О, Туриду!

ТУРИДУ. Мани патње!

САНТУЦА. Не! Туриду, ах, чуј ме ти!

ТУРИДУ. Не!

САНТУЦА. Чуј!

ТУРИДУ. Не!

САНТУЦА. Туриду!

ТУРИДУ. Не!

САНТУЦА. А!.. Не, Туриду! Не Туриду! О, слушај Санту!
Не иди сад!

ТУРИДУ. Ја у цркву морам! Мани патње, знам твоје патње и знам ти јад! Ти ме, Сантуца, љутиш! Знам твоје патње! Не!

САНТУЦА. Чуј!

ТУРИДУ. Не!

САНТУЦА. Чуј!

ТУРИДУ. Не!

САНТУЦА. Чуј! Туриду, слушај! Чуј своју Санту! Слушај молбу њену!

ТУРИДУ. Ал' да ти кажем...

САНТУЦА. Зар да си неверан Санти?

ТУРИДУ. Не! Све ти не вреди, касно је то сад!

САНТУЦА. Зар можеш ти да мрзиш Санту? Да гледаш њезин јак?

ТУРИДУ. Не!

САНТУЦА. Ах, своје Санта, гледаш тешки јад! А!.. Ах, своје Санта да гледаш тешки јад! А!..

ТУРИДУ. Не! Мани патње сад! А!.. Ах, мани патње! Ах, мани патње сад! Не!

САНТУЦА. Не! Не, Туриду, ти не буди неверан Санти! Не!

Туриду, ти не смеш, ти не смеш да Санти ствараш јад.

ТУРИДУ. Не! Мани те патње! Мани те патње! Ти ме само љутиш сад, чуј, љутиш сад!

САНТУЦА. Чувај се!

ТУРИДУ. Од твоје плашње ја не стрепим!

САНТУЦА. Моја стигла те клетва, Туриду!

Дует (Сантуца и Алфио).

САНТУЦА. А!.. Господ посла вас амо, пријатељ Алфио!

АЛФИО. Зар још пустило није?

САНТУЦА. Сад, мислим, скоро.

Ви сте ту, а тамо Лола с Туридом.

АЛФИО. Шта сте тим хтели рећи?

САНТУЦА. Док трчите свуда, по ветру, киши, за њу да има, дотле Лола баш образ вам не чува!

АЛФИО. А!.. Господе мој! Санта, шта рече?!.

САНТУЦА. Ја збиљу.

Туриду, он је крив што немам среће ни части!

Да, он, Туриду крив је што немам части!

А жену вашу нека је стид и срам!

Туриду је крив што немам среће ни части!

АЛФИО. Ако то буде лаж, тад на вас ће гнев мој пасти!

САНТУЦА. Ја до сад лаж још не изустих, истину само знам!

Мој тежак јад и срам ме гоне, зато ја сад открих срамно дело њено. Да, тај ваш срам ја баш хтедох рећи сама. Како тишти!

Туриду крив је што немам среће ни части!

А жену вашу нека је стид и срам!

АЛФИО. Животом он мора то га плати теби!
САНТУЦА. Да срамног дела, што сад причах то!
АЛФИО. Проклество вечно! Тај грех се тек не прашта! Њих
чека суд! Њих чека суд, пре но се смрачи дан!
САНТУЦА. Сва дрхти груд! Сва дрхти груд, што вама причах то!
АЛФИО. Да крв му лине желим само ја! У мржњу љубав моја
стопа се! У мржњу сад се стопа љубав сва!
САНТУЦА. Да! Сва стрепи груд! Ох, стрепи груд!
АЛФИО. Да! Њих чека суд! Ох, страхан суд!

Сцена, кор и налитница.

КОР.

Сад кући, сад кући, о, људи!
Сад кући, хајд ко пре!
Да своје видимо све!
Та, радост буди
Срцу нашем Ускрс благ,
Сваком дом је сад драг!

Сад кући, сад кући, о, жене!
Сад кући, хајд ко пре!
Да своје видимо све!
Та, радост крене
Срцу нашем Ускрс благ,
Сваком дом је сад драг! И т. д.

ТУРИДУ. Зар тако, Лола? Ти овуд прође, па бар да Бога
мени назва?

ЛОЛА. Јер журим сад кући. Тамо већ чека Алфио!

ТУРИДУ. Не бери бригу: он ће доћи амо. Хеј, друзи, пијмо сад!
У вину лежи спас!

ТУРИДУ.

Вино се у чаши пени,
Љубав се већ смешка мени,
Та, у вину и у жени
Човек добар нађе лек!

Истина у вину лежи,
Оно дух и тепло свежи,
Јер од вина брига бежи
И нама вечно слади век!

КОР. Здраво!
ТУРИДУ (Лоли). Нек срећа љубав прати!
КОР. Здраво!
ЛОЛА (Туриду). Та, Бог ће среће дати!
КОР. Здраво!
ТУРИДУ. У кап!
КОР. Здраво!
Нек пуне звекну чаше!
ЛОЛА. }
ТУРИДУ. } Та, пијмо сад!
КОР. } Нек пуне звекну чаше!

КОР.

Вино се у чаши пени,
Љубав се већ смејка мени,
Та, у вину и у жени
Човек добар нађе лек!

Истина у вину лежи,
Оно дух наш и тело свежи,
Јер од вина брига бежи
И нама вечно слади век!

Пијмо сад! Здраво! У кап!
Пијмо сад!
Та, пијмо, пијмо све у кап!
У кап!

Финале.

АЛФИО. Здраво да сте ми сви!
КОР. Добро дошли нам, Алфио!
ТУРИДУ. Пријатељ Алфио! Са вама пити да се!
АЛФИО. Хвала! Не пијем ја ваше вино, јер ће, уместо вина,
отров да се слива!
ТУРИДУ. Шта могу ја!
ЛОЛА. Ах, сад је свему крај!
КОР. Хеј, прија Лола, шта ћемо овде сад!..
ТУРИДУ. Хоћете л' још нешто рећи?
АЛФИО. Ја? Не!
ТУРИДУ. Па, хајд! Ја сам већ спреман!

АЛФИО. Зар одмах?

ТУРИДУ. Што пре!

АЛФИО. Туриду, ми се добро разумемо! Што мора бити, нека буде одмах!

ТУРИДУ. Још реч тек! Ја знам да немам право! На часну реч, то ме дубоко тишти, и ја сам готов да вам грех свој платим. Ал' ја кад умрем већ, сама биће Санта, сама биће, ох, тад! Сирота Санта! Част ми даде своју! Сама биће Санта! Част ми даде своју! Ах! Једна Санта! И зато умри ти од ножа мог!

АЛФИО. Но, де! То судбина ће рећи! Ја вас, чујте ме, чекам иза баште.

ТУРИДУ. Мајко! Мајко, то вино било је јако, и отуд сад ме глава, мајко, заноси тешко: за то ван села идем. Ал' најпре свој ми благостоз сад пружи, к'о некад, мајко, кад у војску пођох. И слушај, мајко, још нешто: ако не дођем ја више натраг, чувај јадну Санту, мајка буди њена; реч јој дадох своју с њом да пред олтар ступим! Пази јадну Санту, ох, пази на њу, ако не дођем...

ЛУЧИЈА. Ал' реци мени, сине, шта хоћеш то?

ТУРИДУ. О, мајко! Не, не! То сад ме опи вино! То сад ме опи вино! Ах, ти се моли Вишњем! Ах, ти се моли Вишњем! Један твој још пољуб, мајко! Још један само! О, мила мајко! А сад... сад збогом ти! Пази ми добро Санту! О, ма ко, збогом сад ти!...

ЛУЧИЈА. О, Туриду! Шта хтеде рећи? -Туриду! -Туриду! А!... Сантуца!

САНТУЦА. О, мила мајко!

ЈЕДНА ЖЕНА. Туриду је убијен!

ЈЕДНА ЖЕНА. Туриду је мртав!

САНТУЦА:

ЛУЧИЈА.

КОР.

ЗАКОН

О

ПАРОХИЈСКОМ СВЕШТЕНСТВУ

ЦЕТИЊЕ

ШТАМПАНО У К. Ц. ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ

1909.

МИ
НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

Проглашујемо и објављујемо свима и свакоме, да је Народна Скупштина ријешила и да смо Ми потврдили и потврђујемо

ЗАКОН

О

ПАРОХИЈСКОМ СВЕШТЕНСТВУ

А) Православно свештенство

1-во Општи дио

Члан 1.

У Књажевини Црној Гори државна је вјера источно-православна. Све свештенорадње у народу врши православно парохиско свештенство мирског реда.

Члан 2.

Парохија је основна црквена област састављена из одређеног броја православнох хришћанскијех домова, које послужује један свештеник.

Парохијски дом је задруга, засебна породица, а и пунољетни јединац са стал-

нијем занимањем, који у засебном стану станује.

Сви православни становници једне парохије њени су парохијани.

Члан 3.

Свака парохија у Књажевини Црној Гори мора имати свога парохијског свештеника, а област протојереја.

Члан 4.

Парохијски свештеник мора бити искључиво оно лице, које је црногорски поданик и које је свршило стручну православну богословско-учитељску школу овдје, или на страни — равну нашој, и чије душевне и тјелесне способности одговарају канонима православне цркве и прописима овога закона.

Члан 5.

Упражњене парохије попуњавају се стјецајем који расписује надлежна Консисторија по одобрењу Министра Црквенијех Послова најдаље за четири мјесеца од дана упражњења, а избор врши комисија, коју састављају: један чиновник Министарства Просвјете и Црквенијех Послова, два члана духовног суда и два свештеника, које изабере Министар Просвјете и Црквенијех Послова за једну годину. Првјенство на боља мјеста имају они свештеници, који се поред боље стручне спреме, дужег службовања и породичнијех потреба, одликују владањем, радом у цркви и на књижи.

Члан 6.

Парохија не смије бити већа од 400 ни мања од 200 домова.

Изузетци, за већи број домова, дозвољени су само по варошима и групирањем селима, а за мањи број домова у врлетнијем и ненасељенијем крајевима.

Ну, ни у ком случају парохија не смије бити већа од 600, ни мања од 150 домова. О овијем изузетцима рјешава Архијерејски Сабор по образложеном предлогу надлежног духовног суда.

II-го Права и Дужности Парохијског Свештенства

Члан 7.

Свештеници су на својим парохијама стални.

Са истијех могу бити премјештени по својој молби и престанку, или по пресудама духовнијех судова за почињене кривице.

Члан 8.

Парохијски свештеник дужан је одазвати се позиву свог парохијанина за вршење сваке свештенорадње. Вријеме, кад ће се која свештенорадња извршити, одређује парохијски свештеник, изузимајући само оне свештенорадње, које не трпе ни најкраћег одлагања а то су: крштење по нужди и причешће болесника.

Члан 9.

Свештеник је одговоран за невршење своје дужности црквенијем властима и подлежи односнијем казнама.

Свештеничке кривице, које ће извиђати и судити надлежне црквене власти ове су:

1. невршење службенијех свештеничкијех дужности;
2. немарљиво вршење службенијех свештеничкијех дужности;

3. неморално владање, неуљудно понашање на јавним мјестима, картање, пјанчење, опијање, псовање, трговање и овијем слична дјела;

4. невршење законскијех наредаба претпостављенијех власти;

5. немарљиво извршавање законскијех наредаба претпостављенијех власти;

6. претресање државнијех закона и наредаба државнијех и црквенијех власти и оговарање њиховијех поступака у бесједама, које свештеници говоре у цркви и на другијем мјестима приликом вршења свештенорадње;

7. просте увреде, које једно свештено лице нанесе другоме;

8. омаловажавање врховне духовне власти;

9. потпомагање корпорације чији је рад уперен против државног уређења;

10. вријећање религиознијех народнијех осјећања говором или дјелом као и поткопавање религије и цркве.

Члан 10.

Казне, на које могу бити осуђена свештена лица од надлежнијех црквенијех власти јесу:

1. опомена;

2. укор;

3. епитимија (најмање 7, а највише 30 дана);

4. губитак плате до два мјесеца;

5. забрана свештенодјејства — одлучење од епитрахиља — (најмање мјесец дана а највише годину дана);

6. лишење парохијске дужности и

7. лишење свештеничког чина.

Опоменом, укором и губитком плате до десет дана казни обласни протојереј.

Све остале казне изриче надлежни архијереј; а лишење свештеничког чина Архијерејски Сабор.

Жалбе против казне обласног протојереја надлежном архијереју и жалбе против казне Архијереја Архијерејском Сабору, као и жалбе противу Архијерејског Сабора, разумије се само у чисто административним питањима Министарству Просвјете и Црквенијех Послова, подносе се у року од 15 дана.

Члан 11.

Кривице свештеника исљеђују протојереји у случају црквене природе, иначе то бива редовнијем путем преко земаљскијех власти:

За вријеме судског исљеђења свештеник се, према природи кривице, може уклонити од дужности, и за то вријеме прима половину плате, па ако се ослободи као невин, враћа се у службу и добија половину задржане плате.

Ако пак оптужени свештеник буде ослобођен из недостатка довољнијех доказа, онда Архијерејски Сабор рјешава, према већој или мањој сумњи која на таквом свештенику лежи, као и према каквоћи дјела због којег под сумњом лежи, хоће ли такав свештеник и даље остати у служби или свештеничком чину.

Онај који је с разрешењем од службе под судом био, ако буде из недостатка доказа ослобођен, неће добити ону половину плате, која му је задржата, док је под судом био.

Члан 12.

Ниједна се казна не може изрећи док се кривица потпуно не ислиједи и док

се свештеник писмено не саслуша; а казне се изричу мање или веће према мањој или већој кривици и према до-тадашњем добром или рђавом владању окривљеног свештеника.

Члан 13.

Ниједан свештеник не смије свршити свештенорадње у туђој парохији без дозволе надлежног свештеника, или наређења духовне власти, изузимајући крштења по нужди и причешћа болесника.

Члан 14.

Све свештенорадње, које се по пропису црквеног устава имају вршити у цркви, а врше су по овом закону бесплатно, вршиће се само у цркви своје парохије.

У парохијама, у којима има више цркава, службе на главне годишње празнике, свештеник вршиће у парохијској цркви.

Члан 15.

При вршењу свештенорадње, за кој су потребни, или се жели имати више свештеника, позиваће исте надлежни парохијски свештеник по прописима, које ће прописати Архијерејски Сабор.

По дозволи надлежног пароха, страни свештеник може служити само, кад прикаже увјерење, да је свештеник и да није под забраном свештенодјејства.

Члан 16.

Свештеник задобија права парохијског свештеника од дана, кад му се повјери парохија.

Чим се једно лице одреди на парохијску службу, издаје му надлежни архије-

реј синђелију, као год и свим свештеницима, које овај закон затече у служби.

О увођењу новог парохијског свештеника у дужност извијестиће се надлежни протојереј и општине, које долазе у састав његове парохије.

Члан 17.

Свештеник губи право парохијског свештеника:

- а) смрћу;
- б) кад се по прописима овога закона стави у стање покоја са пензијом, која му је овијем законом одређена;
- в) кад буде пресудом духовног суда осуђен на лишење чина или на губитак своје парохије;
- г) кад сам поднесе оставку на парохијску службу, и ова му се од духовне власти уважи;
- д) кад буде постављен у друго које звање у службу црквену или државну; и
- ђ) кад напусти парохију и не јави се на служење исте најдаље за 15 дана, а свој изостанак не оправда.

III-ће Награде и Пензије Парохијског Свештенства.

Члан 18.

Основна је плата парохијског свештенства 960 перпера.

Повишица има шест по 240 перпера, које добија на крају сваке пете године тако, да на свршетку 30. године службовања плата му износи 2400 перпера.

Члан 19.

Варошки свештеници поред основне плате — (чл. 18.) и периодскијех повишица, добијају и додатке овијем редом:

Цетињски 720 перпера годишње;

Подгорички и Никшићки по 600 перпера годишње; у свијем осталијем областнијем мјестима као и у Улцињу по 480 перпера годишње.

Члан 20.

Парохијско свештенство прима плате, повишице, пензије као и додатке из државне касе.

Члан 21.

За напријед изложеној годишњу плату парохијски свештеници дужни су вршити бесплатно ове дужности:

а) да служе у цркви у све недјељне и празничне дане, а тако исто и у оне дане, који су надлежном влашћу одређени за празновање и у дане, кад архијереј нареди.

По варошима, гдје их је при цркви више од једног свештеника, да врше и свакодневно правило;

б) да врше општа молебствија, која нареди црквена власт у споразуму са државном влашћу;

в) да по једном у години пронесу литију (крсте) у својој парохији у више села заједнички или у сваком селу засебно;

г) да освете богојављенску водицу;

д) да говоре проповиједи о већијем празницима; да поучавају народ у вјери и моралу, како у цркви, тако и ван цркве, а особито приликом вршења појединијех свештенорадња;

ђ) да обављају знамења при рођењу дјетета у дому и освете водицу;

е) да врше крштења у цркви сем овијех случајева, кад се иста имају сврша-

вати у дому, као на пр. крштење по нужди због велике слабости дјетиње, или због велике хладноће и даљине од цркве;

ж) да у дому сваког парохијанина обаве прекаду приликом крсног имена, али никако раније од пет дана пред истим;

з) да врше предбрачне испите и вјенчања у цркви;

и) да чине трикратна оглашења недјељом и празником у цркви за оне, који намјеравају у брак ступити;

ј) да врше опијела над умрлијема и да их спроводе до цркве и гробља, и том приликом да освјећују водицу у дому умрлијех;

к) да по уставу цркве сваке године врше општи парастос у цркви и читају читуле о задушницама;

л) да врше парастос изгинулијем борцима за вјеру и отаџбину на Спасов-дан и Видов-дан сваке године;

љ) да врше призивање Светог Духа у почетку школске године и благодарење по свршетку исте;

м) да врше благодарења приликом државнијех светковина, или кад нареди црквена власт због каквог важног догађаја;

н) да о Св. Сави освете водицу у свијема школама своје парохије;

њ) да исповиједају и причешћују здраве у цркви а болесне у дому;

о) да настоје о том да не би који ино-вјерац наносио вриједа православној цркви, па то било ма којим начином прозелитизма;

п) да врше заклетве свијех општинскијех и државнијех службеника, који своју дужност врше бесплатно;

р) да врше све дужности спрам државе и општине, које спадају у њихову звани-

чну дужност, које им је прописала, или у будуће пропише државна власт у споразуму са црквеном влашћу, као на пр. да воде црквене књиге о рођенијема, предбрачнијем испитима, вјенчанијема и умрлијема; званичну преписку са црквенијем, грађанскијем и војничкијем властима; да помажу црквенијем таторима у вођењу и склапању црквенијех рачуна и да воде преписку, која се тиче цркве и њених интереса; да издају изводе из регистара на захтјев власти за пензије чиновника и појединаца на основу доказа о сиромашном стању; да издају спискове за рекрутовање војника, дјеце за школу, и каламљење богиња; да попуњавају бланкете за државну статистику и да мире завађене супруге.

Члан 22.

Поред плате одређене чл. 18. овог закона за вршење дужности побољанијех у чл. 21. ов. закона сваки парохијски свештеник има права наплате, од својих парохијана, за ове свештенорадње по шљедећој тарифи:

а) за молитву у цркви 1 перпер; а у дому 2 перпера;

б) за јелеосвећење на сваког свештеника по 2 перпера;

в) за водосвећење, кад се свештеник нарочито позове, у цркви 1 перпер, а у дому 2 перпера;

г) за спровод умрлијех у коме на захтјев породице учествују више свештенијех лица, на сваког свештеника и ђакона, осим надлежног по 3 перпера;

д) за парастос у цркви на сваког свештеника по 2 перпера; а за парастосе које поједине корпорације или удружења дају

својијем умрлијем члановима, на сваког свештеника по 3 перпера;

ђ) за помен на литургији и прекаду кољива у цркви (мали парастос) 40 пара; а за излазак на гроб по нарочитом позиву 1 перпер;

е) за читање евангелија над умрлијем у дому 5 перпера;

ж) вјенчање на сваког свештеника и ђакона, сем надлежног пароха у парохијској цркви, по 4 перпера;

з) за издавање извода из регистара на приватно потраживање појединача за разне потребе, осим докумената за брак, 1 перпер; и за испит у дому невјесте 4 перпера;

ј) за бденије (благословеније хљебов) 4 перпера;

к) за особиту литургију с пуњем и просфором — разумије се — кад неко зажели, да му свештеник служи свету литургију у прости дан, осим недјеље, заповиједног призника или крсног имена 3 перпера;

л) за саландар (четрдест литургија) с пуњем и с просфором 80 перпера;

љ) за освећење новог дома 2 перпера;

м) за заклетву лица, која примају плату или дневницу на свако лице по 1 перпер;

н) пуње и просфоре, које су парохијани дужни о крсном имену, послужбици и задушницама доносити у цркву, припадају свештенику.

Члан 23.

Више села једне парохије не могу тражити, да свештеник носи једног истог дана у сваком селу засебну литију.

Кога ће се дана у коме селу литија носити, одређује свештеник и то само недјељнијем, празничнијем и светитељскијем данима, које је црква одредила за празновање. Но и у друге дане литија се може носити, ако се на то сагласе свештеник и парохијани.

Члан 24.

Сваки парохијски свештеник дужан је за сваку периодску повишицу поднијети доказе надлежној Консисторији о годинама проведене службе и о своме праву на периодску повишицу по овом закону. Консисторија дужна је најдаље за три дана послати документа надлежној државној власти, која ће урадити све што треба, да се повишица свештенику на вријеме урачуна и изда.

Члан 25.

Парохијском свештенику који би био осуђен на епитимију више од 15 дана, или забрану свештенодјејства до 6 мјесеци, неће се рачунати у године службе 1. година а преко 6 мјесеци 2. године; а који буде осуђен на губитак своје парохије преко једне године, неће му се урачунати 3 године дана, рачунајући од дана изречене пресуде.

Осуђени парохијски свештеник на губитак своје парохије, губи право на плату, док поново не добије парохију; осуђени пак на мање казне од ове, било архијерејском или судском влашћу, за вријеме издржавања казне, губи трећину од своје плате и приход из чл. 22. овог закона; које ужива свештеник, који га за то вријеме заступа у дужности.

Члан 26.

Парохијско свештенство добија пензију из државне касе, по закону о чиновницима грађанског реда.

Члан 27.

За осигурање удовица и дјеце умрлијех свештеника и ђакона у Министарству Финансија постоји општи чиновнички пензиони фонд.

У овај фонд парохијски свештеници и ђакони улажу годишње 5% од своје систематске плате; као и првомјесечну плату новорукоположени; такође и првомјесечне периодске повишице. Но у накнаду за то издаје се њиховој породици по смрти његовој мјесечна посмртна плата, она коју је уживао кад га је смрт нашла. Из тог фонда удовице и дјеца умрлијех свештеника примају пензију према закону о чиновницима грађанскога реда.

Досадашњи свештенички пензиони фонд прелази у општи чиновнички фонд.

Члан 28.

Парохијски свештеник губи пензију:

а) смрћу;

б) ако свештеник ступи у државну или какву страну службу. Свештенику који ступи у државну службу урачунаће се године парохијске службе у указне;

в) ако буде суђен због злочинства, или на затвор дуже од једне године дана, или због онијех криваца због којијех парохијски свештеник губи парохију или чин.

Члан 29.

Неспособност за парохијску службу доказује се увјерењем од три љекара, ко-

ји ће комисијски утврдити ту његову неспособност. Ову љекарску комисију одређује Министар Црквенијех Послова, а рјешење о пензионисању на основу комисијског прегледа и по саслушању Консисто­рије доноси Архијерејски Сабор:

Члан 30.

Свештеник који прима државну пензију, не може бити парохијски свештеник, док се не одрече пензије.

Члан 31.

Епархија има три протојереја.

Црквену (протојерејску) област на предлог Консисто­рије одређује Архијерејски Сабор.

Члан 32.

За обласне протојереје могу бити постављена она свештена лица, која су провела у ђаконском и свештеничком чину најмање десет година, а имају квалификације прописане чл. 4. овога закона.

Лица пак са вишом богословском (факултетском) спремом могу бити постављена и прије овога рока, а по одлуци Архијерејског Сабора.

Обласне протојереје бира и поставља Архијерејски Сабор на предлог епархијске Консисто­рије.

Члан 33.

Обласни протојереји као административне црквене старешине у својој области врше дужности прописане им Уставом православној Консисто­рије, члан 83., 84. и 85.

Они су у исто вријеме и парохијски свештеници који примају из државне касе,

за вршење протојерејске дужности, годишњи додатак од 600 перпера.

Б). Римокатоличко свештенство

Члан 34.

Све свештенорадње у народу римокатоличке вјероисповиједи врши римокатоличко свештенство.

Члан 35.

Парохијски свештеник може бити оно лице, које је црногорски поданик и које је свршило стручну римокатоличку теолошку школу, и чије душевне и тјелесне способности одговарају канонима римокатоличке цркве и прописима овога закона.

Они кандидати који би на страни добили стручну теолошку спрему, имају полагати испите пред нарочитом комисијом, и то: из српског и црквено-словенског језика, српске историје и земљописа српскијех земаља.

Члан 36.

Упражњене парохије попуњавају се стјецајем који расписује Арцибискупија по одобрењу Министра Црквенијех Послова најдаље за 4 мјесеца од дана упражњења, а избор врши комисија, коју састављају: један чиновник Министарства Просвјете и Црквенијех Послова и један римокатолички свештеник.

Члан 37.

О изузетцима члана 6. овог закона рјешава Министар Црквенијех Послова, а на образложени приједлог Арцибискупа Барског.

Члан 38.

Кривице римокатоличкијех свештеника ишљеђује Арцибискуп Барски у случају црквене природе и истијема досуђује казне према овоме закону.

Жалбе против казне Арцибискупа, подносе се Министарству Црквенијех Послова у року од 15 дана.

Члан 39.

При вршењу свештенорадње, за коју су потребни, или се жели имати више свештеника, позиваће исте надлежни парохиски свештеник по прописима које ће прописати Арцибискупија Барска.

Члан 40.

Римокатоличко свештенство улаже у пензиони фонд по прописима овог закона, и тече право на пензију по истом, с тим, да накнадно уложи у пензиони фонд ону суму коју је православно свештенство уложило до ступања овога закона на снагу.

Прелазна наређења

Члан 41.

Министар Црквенијех Послова извршиће подјелу државе на парохисје у смислу првог става чл. 6. овог закона, кад овај закон ступи на снагу, а по саслушању надлежног Архиепископа.

Члан 42.

По ступању овога закона на снагу и извршења административне подјеле на парохисје, расписаће се стјечај на све парохисје у држави.

Они свештеници, које данашњи закон затече као парохијске свештенике, а путем стјечаја не добију парохију, стављају се у пензију у интересу државне службе.

Члан 43.

У недостатку православнијех парохијскијех свештеника мирског реда могу вршити свештенорадње у народу и православно свештенство монашког реда.

Члан 44.

Прирез свештенички из којег је парохијско свештенство плату примало остаје и даље у износу исте суме и у будуће; и припада Главној Државној Благајни од дана ступања овога закона на снагу, као и што престаје са примјеном овога закона важити „закон о фонду изнемоглијех свештеника и ђакона православне цркве у Црној Гори и њиховијех удовица и дјецe од 1901. год.“

Члан 45.

а) данашњијем парохијскијем свештеницима, који имају спрему прописану чл. 4. овог закона, повишује се систематска плата од дана кад овај закон ступи на снагу са 240 перпера, а од тада рачунају им се и периодске повишице према прописима чл. 18. овог закона;

б) свештеници са богословском спремом без гимназијске, или са гимназијском без богословске, добијају повишице од 180 перпера.

в) свештеници са основнијем образовањем добијају повишице од 120 перпера.

Сви напријед именовани на овако повишене плате добијају периодске повишице по овоме закону (т. ј. по 240, 180

односно 120 перпера) од дана његова ступања на снагу.

Члан 46.

Наставницима у народнијем средњијем и вишијем школама као и чиновницима у духовнијем судовима, кад би се поставили за парохијске свештенике, урачунаће им се за периодске повишице све године проведене у том чину, као да су те исте године провели у парохијској служби.

Свештеницима са вишом богословском, академском или факултетском спремом, рачунаће се једна класа више.

Члан 47.

Сви окружни протојереји и надзиратељи, који се у томе звању затеку, кад овај закон ступи у живот, стављају се као такви на расположење и задржавају само права парохијскијех свештеника, но с тијем да врше дужност протојерејску до постављања новијех.

Сви досадашњи окружни протојереји могу бити поново постављени за обласне протојереје без обзира на број година свештеничке и ђаконске службе.

Члан 48.

Све одредбе овога закона у одјељку под А) вриједје и за наше римокатоличко свештенство, у колико исте нијесу измијењене одредбама овога закона у одјељку под Б) и у колико се поменуте одредбе не косе са канонскијем прописима римокатоличке цркве.

Члан 49.

Овај закон ступа у живот кад га Књаз Господар потпише, а обавезну силу до-

бија 10 дана од његовог обнародовања у званичнијем новинама, кад и престају важити сва досадања законска наређења о парохијском свештенству у колико немају ослободила у овом закону.

Препоручујемо Заступнику Нашег Министра Просвјете и Црквенијех Послова, Нашем Министру Правде, да овај закон обнародује, а свима Нашим Министрима да се о извршењу његовом старају, властима пак заповиједамо, да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покорвају.

Цетиње, 31. августа 1909. год.

НИКОЛА с. р.

Видио и ставио државни печат:
Чувар државног печата,
Министар Правде,
Др. С. Дрљевић с. р.

Предсједник Министарског Савјета,
Министар Иностраних Дјела,
Др. Л. Томановић с. р.

Министар Војни, Генерал-ађутант,
Бригадир Митар Мартиновић с. р.

Министар Финансија и Грађевина,
Душан Вукотић с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
Ј. С. Пламенац с. р.

Министар Правде,
Заступник Министра Просвјете и
Црквенијех Послова,
Д-р С. Дрљевић с. р.

Jus. b.
38638

5

ПРЕГЛЕД НОВИХ КЊИГА

1. ЈАНСОНОВА ИСТОРИЈА УМЕТНОСТИ:
ЗАПАДНА ТРАДИЦИЈА
Хорст Валдемар Јансон
Вараждин: Станек, 2018.
2. СРПСКЕ ЦРКВЕ И МАНАСТИРИ
Владимир Дуловић
Београд: Вулкан издаваштво, 2019.
3. ЕТНИЧКО ЧИШЋЕЊЕ: ГЕНЕЗА КОНЦЕПТА
Владимир Петровић
Београд: Институт за савремену историју; Архипелаг, 2019.
4. „ЗАВЕШТАВАМ НА КОРИСТ МОГ НАРОДА”:
СРПСКИ ЗАДУЖБИНАРИ
Зоран С. Цветковић
Београд: Агноста, 2018.
5. ХИТЛЕРОВО ЦАРСТВО: НАЦИСТИЧКА ВЛАДАВИНА
У ОКУПИРАНОЈ ЕВРОПИ
Марк Мазовер
Београд: Архипелаг, 2019.
6. ДОБА ЦАРСТВА: 1875–1914
Ерик Хобсбаум
Београд: Архипелаг, 2019.
7. АРХИТЕКТУРА У ИЗНУДИ
Ђорђе Бобић
Београд: Архипелаг, 2019.
8. МАРКО МРЊАВЧЕВИЋ: ИСТОРИЈСКИ РОМАН
О НЕПРИЗНАТОМ СРПСКОМ КРАЉУ
Никола Моравчевић
Београд: Архипелаг, 2016.
9. НЕСРЕЋНИ КРАЉ: СТРАНА СУЖАЊСТВА
СТЕФАНА ДЕЧАНСКОГ
Никола Моравчевић
Београд: Архипелаг, 2019.
10. МОЈА 68.: МОЈА ШЕЗДЕСЕТ ОСМА И ЊЕНИ ТРАГОВИ
Драгољуб Мићуновић
Београд: Архипелаг; Хедоне, 2019.
11. ПОЛУСКРИВЕНИ ЕКОНОМСКИ ФЕНОМЕНИ
Горан Николић; Предраг Петровић
Београд: Архипелаг; Институт за европске студије, 2019.
12. СЕДАМ ПРАЗНИХ КУЋА
Саманта Швоблин
Зрењанин; Нови Сад: Агора, 2019.

13. ОКОРЕЛОСТ: ПРИЧЕ
Лори Мур
Зрењанин; Нови Сад: Агора, 2019.
14. ЛУЈ ИЛИ ЈАХАЊЕ НА КОРЊАЧИ
Михаел Хугентоблер
Зрењанин; Нови Сад: Агора, 2019.
15. ЗНАЧЕЊЕ ЦОКЕРА: ЕСЕЈИ
Владимир Пиштало
Зрењанин; Нови Сад: Агора, 2019.
16. ЈЕГЕРМАЈСТЕР
Дарко Тушевљаковић
Београд: Архипелаг, 2019.
17. КАО И ЛЈУБАВ
Дарко Јанчар
Београд: Архипелаг, 2019.
18. КОЗОЦИД
Вида Огњеновић
Београд: Архипелаг, 2019.
19. МОЈЕ
Срђан Тешин
Београд: Архипелаг, 2019.
20. ОТКАКО САМ КУПИЛА ЛАБУДА
Тања Ступар Трифуновић
Београд: Архипелаг, 2019.
21. SOLVITUR SCRIBENDO: OSMI PUZZLE
Михајло Панић
Београд: Архипелаг, 2019.
22. ШВАПСКИ НОТЕС
Ратко Дангубић
Београд: Архипелаг, 2019.
23. ТЕЛЕФОНСКИ ИМЕНИК МРТВИХ ПРЕТПЛАТНИКА
Милан Тодоров
Београд: Архипелаг, 2019.
24. ВЛАСНИК СВЕГА НАШЕГ
Нина Савчић
Београд: Архипелаг, 2019.
25. ЗАКРИВЉЕНО ВРЕМЕ У КРЕМСУ: ПЕТ ПРИЧА
Клаудио Магрис
Београд: Архипелаг, 2019.

26. ЖИВОТ СЕ СА МНОМ ПОИГРАО
Давид Гросман
Београд: Архипелаг, 2019.
27. БРОНЗАНИ КОЊАНИК
Павлина Сајмонс
Београд: Вулкан издаваштво, 2015.
28. ДЕЦА ЗЛА
Миодраг Мајић
Београд: Вулкан издаваштво, 2019.
29. ИЗ МИНИМАЛНОГ ДНЕВНИКА
Умберто Еко
Београд: Вулкан издаваштво, 2019.
30. КРАТКИ ОДГОВОРИ НА ВЕЛИКА ПИТАЊА
Стивен Хокинг
Београд: Вулкан издаваштво, 2019.
31. НЕБОЈША ГЛОГОВАЦ: МОНОГРАФИЈА
Татјана Њежић
Београд: Удружење драмских уметника Србије; Вулкан издаваштво;
Библиотека града Београда, 2018.
32. НЕЛИ
Иван Токин
Београд: Вулкан издаваштво, 2019.
33. ПРИЧА О ЈЕДНОЈ ПОРОДИЦИ
Роза Вентрела
Београд: Вулкан издаваштво, 2019.
34. РОМАН У ПРИЧАМА
Гордана Куић
Београд: Вулкан издаваштво, 2019.
35. СКАРЛЕТНО СЛОВО
Натанијел Хортон
Београд: Вулкан издаваштво, 2019.
36. ТЛО ПОД ЊЕНИМ НОГАМА
Салман Ружди
Београд: Вулкан издаваштво, 2019.
37. ЕФЕКАТ ДУГЕ
Бојан Узелац
Београд: Агноста, 2018.
38. ОСТРВО МРТВИХ
Александар Ђукановић
Београд: Макарт; Агноста, 2018.

39. САН У КАМЕНУ
Ана Кос
Београд: Агноста, 2019.
40. ПАР СВИЛЕНИХ ЧАРАПА И ДРУГЕ ПРИЧЕ
Кејт Шопен
Београд: Агноста, 2019.
41. ГОДИНЕ ОБРНУТИМ РЕДОСЛЕДОМ
Надија Теранова
Београд: Areté, 2019.
42. ХОДОЧАШЋЕ
Тит Алексејев
Београд: Areté, 2018.
43. И МАГАРИЦА УГЛЕДА АНЂЕЛА
Ник Кејв
Београд: Areté, 2019.
44. ИМИГРАЦИЈЕ
Каја Милановска
Београд: Areté, 2019.
45. КАДА: НАУЧНЕ ТАЈНЕ САВРШЕНОГ ТАЈМИНГА
Данијел Х. Пинк
Београд: Areté, 2019.
46. ЛЕПЕ СТРАНКИЊЕ
Мирча Картареску
Београд: Areté, 2019.
47. МОТИВАЦИЈА
Данијел Х. Пинк
Београд: Areté, 2019.
48. МОЗАК: ПРИЧА О ТЕБИ
Дејвид Иглман
Београд: Areté, 2018.
49. ПЛАШИМ СЕ!
Вања Николић
Београд: Areté, 2019.
50. ПОЧЕТИ ИЗ ПОЧЕТКА
Славој Жижек
Београд: Areté, 2019.
51. СИН ЦРНОГ ЧЕТВРТКА
Алехандро Ходоровски
Београд: Areté, 2019.

52. СОБА 427
Јадранка Миленковић
Београд: Areté, 2019.
53. ТУЂА КОСТ
Сања Савић
Београд: Areté, 2019.
54. СВАКО ПОЛУДИ НА СВОЈ НАЧИН
Стефан Чапалику
Београд: Сlio, 2018.
55. БАКИТА
Вероник Олми
Београд: Сlio, 2019.

PREPORUČUJEMO

1. Nebojša Jovanović: **DVOR GOSPODARA JEVREMA OBRENOVIĆA: 1816–1842** / Beograd: Laguna, 2020.

Preuzeto sa sajta:

https://www.laguna.rs/n4842_knjiga_dvor_gospodara_jevrema_obrenovica_1816-1842_laguna.html

U dvoru gospodara Jevrema Obrenovića, najpre u Šapcu a potom i u Beogradu, otpočelo je priređivanje prvih književnih i muzičkih večeri, umetničkih posela i balova za najveću varošku gospodu tadašnje Srbije. Veliku zaslugu u organizovanju ovakvih vrsta svečanosti imali su vaspitači Jevremove dece koji su došli iz Temišvara, ali presudnu ulogu imali su Jevrem i njegova supruga Tomanija, a kasnije i njihova kći Anka, koja je gostima svirala na prvom klaviru dopremljenom u Srbiju (1829). Po prelasku u Beograd 1831, u Jevremovom domu rodila se ideja o osnivanju Narodne biblioteke i Srpskog učenog društva (najpre Društva srbske slovesnosti, danas Srpske akademije nauka i umetnosti). U tom „predsoblju vlasti” došlo se i na ideju o školovanju darovite srpske mladeži u evropskim univerzitetskim centrima, omladine koja će deceniju kasnije, odevena u evropska odela, u čuvenim redengotima i sa skoro obaveznim šiljatim bradicama, zauzeti najuticajnije položaje u državi.

Knjiga istoričara i pisca Nebojše Jovanovića predstavlja osvrt na ličnost i život najmlađeg brata kneza Miloša i pretka srpskih kraljeva iz dinastije Obrenović, znamenitog čoveka koji je mnogo uradio za Srbiju ali je nepravедno zapostavljen u našem nacionalnom pamćenju.

2. Ante Tomić: **POGLEDAJ ŠTO JE MAČKA DONIJELA** / Beograd: Laguna, 2020.

Preuzeto sa sajta:

https://www.laguna.rs/n4770_knjiga_pogledaj_sto_je_macka_donijela_laguna.html

„Kad u američkim filmovima u prostoriju uđe neželjeni posjetitelj, gotovo uvijek netko kaže: *Look what the cat dragged in*. Nemaju mačke obzira, donijet će nam pred noge baš ono što ne bismo rado vidjeli, a upravo to se, i bez mačaka, događa junacima ovih Tomićevih priča. Od obližnjeg supermarketa i stanova u našem susjedstvu, preko Baranje i mjestašaca poput Duduka ili Smiljeva, pa sve do malenog naselja u blizini Vudstoka, Ante Tomić majstorski fabulira sudbine dovoljno nestvarne da postanu predložak za književnost, a opet dovoljno stvarne da djeluju zastrašujuće. Od te pogubne stvarnosti Ante Tomić spašava nas svojim punokrvnim humorom, kao da nam se njime u svoje ime ispričava što je svijet katkad toliko odvratn.

Marina Vujčić

„Nigdje takve i tolike tuge i melanholiје kao kod Čarlija Čaplina. U prirodi je svake dobre komedije da bude na rubu suza. Pogotovo u našem, produženom dvadesetom vijeku. Ante

Tomić pisac je tog vijeka. U jednoj priči neki naš čovjek kupi kuću u selu iz kojeg su protjerani Srbi, i iste mu noći u san dođe glas: *Zašto si me ubio, Milutine?* U drugoj priči Bog, koji inače živi na sedmom katu oronule socijalističke zgrade, od ljudi konačno digne ruke, uz zaključak: *Ionako sam oduvijek više volio vjeverice.* Čovjeku bi srce prepuklo od tuge da nije tako smiješno. Zato je Tomić veliki pisac, zato su njegove priče za sve ljude koji razumiju njegov jezik.”

Miljenko Jergović

3. DŽ. M. KUCI: **IŠČEKUJUĆI VARVARE** / Beograd: Laguna, 2020.

Preuzeto sa sajta:

https://www.laguna.rs/n4634_knjiga_iscekujuci_varvare_laguna.html

– Nobelova nagrada za književnost

Decenijama je načelnik bio verni sluga carstva, upravljao je majušnim pograničnim naseljem i ignorisao predstojeći rat s varvarima. Međutim, kada ispitivači stignu, on svedoči o surovom i nepravednom ponašanju carstva prema ratnim zarobljenicima. Saosećajući sa žrtvama, krenuće u donkihотовsku pobunu zbog čega će postati neprijatelj države.

Iščekujući varvare, nagrađivani roman Dž. M. Kucija, zapanjujuća je alegorija o ratu između tlačitelja i potlačenih. Načelnik nije samo čovek iz davnih vremena koji se bori sa savešću na nekom mračnom mestu, on deli sudbinu mnogih koji su i danas saučesnici režima koji zanemaruje pravdu i čovečnost.

Komitet za Nobelovu nagradu opisao je roman *Iščekujući varvare* kao „politički triler u tradiciji Džozefa Konrada, u kojem naivnost idealista otvara vrata užasu”.

„Biblijski otmena priča velike duhovne lepote.”

Chicago Tribune

„Pravi književni događaj.”

New York Times

„Jedan od najvećih političkih romana našeg doba.”

Karlos Fuentes

4. Miroslav Antić: **IZDAJSTVO LIRIKE** / Beograd: Laguna, 2020.

Preuzeto sa sajta: https://www.laguna.rs/n4697_knjiga_izdajstvo_lirike_laguna.html

Onaj ko teče uzvodno, ušće mu je u izvoru.

U ovoj knjizi su sakupljene misli – dopisnice i pisma sebi i drugima. Tako je nastao nesvakidašnji dnevnik pesnika, stvaraoca koji nas je naučio da „u svemu valja imati mere, pa i u sopstvenoj smrti”.

I kada ostavlja beleške sebi, i kada piše o delima vajara Jovana Soldatovića, i kada ostavlja niz „parafraza”, Antić nas svakom svojom rečenicom podseća zašto je nemoguće živeti hrabro u ovom svetu bez njegovog poetskog žara.

Nemoj da kriviš pretke. Poniznost nije nasledna.

5. Peter Handke: **KRATKO PISMO ZA DUGI RASTANAK** / Beograd: Laguna, 2020.

Preuzeto sa sajta:

https://www.laguna.rs/n4654_knjiga_kratko_pismo_za_dugi_rastanak_laguna.html

„Veličanstvena ljubavna priča.”

Der Bund

Tragajući za svojom ženom Juditom, bezimeni junak romana, mladi Austrijanac u Americi, dolazi do hotela u Providensu, gde ga na portirnici čeka pismo: „U Njujorku sam. Ujedno te molim da me ne tražiš, ne bi bilo dobro da me pronađeš.” S vremenom, međutim, postaje jasno da Judita zapravo njega progoni s namerom da ga ubije. On provodi dan u Njujorku, zatim odlazi u Filadelfiju, gde će mu se pridružiti stara ljubav sa svojom dvogodišnjom ćerkom. Voze se zajedno do Sent Luisa, a potom, da bi umakao nemilosrdnoj Juditi, on kreće na zapad ka Tusonu i otud ka Oregonu. Na obali Tihog okeana srešće svoju ženu sa pištoljem u ruci.

„Handke ispisuje i opisuje bezizlazni ljubavni lavirint, u kojem se dvoje susreću i gube, beže jedno od drugog samo da bi se iznova sreli. Jer je prava ljubav jedino ona u kojoj je čitav život – neprestano – na kocki.”

Vladimir Tabašević

6. Peter Handke: **NESREĆA BEZ ŽELJA** / Beograd: Laguna, 2020.

Preuzeto sa sajta:

https://www.laguna.rs/n4741_knjiga_nesreca_bez_zelja_laguna.html

„Jedna od najboljih i najvažnijih knjiga našeg vremena.”

Karl Uve Knausgor

Majka Petera Handkea bila je nevidljiva žena. Celog života, koji je zahvatao nacističku eru, rat i posleratnu potrošačku ekonomiju, borila se da ne pokazuje osećanja, samo da bi stigla do strašnog zaključka: „Uopšte više nisam ljudsko biće.” U nesreći obično postoji želja da se iz nje izađe, dok je nesreća Marije Handke bila totalna, nesreća bez želja, koja ju je mogla odvesti jedino ka samoubistvu.

U 51. godini ubila se prekomernom dozom tableta za spavanje.

Nekoliko nedelja po njenoj smrti, Peter Handke počinje da beleži ono što zna, ili misli da zna, o svojoj majci, da ispisuje stranice o njenom životu i smrti pre nego što ga prevladaju „krajnja potreba za saopštavanjem i krajnja onemelost”. Pa ipak, iskustvo neizrecivog, koje označava tugu i ljubav, leži u srcu ove kratke i duboko potresne knjige, možda najboljeg dostignuća velikog savremenog pisca.

„Dok uživanje, ako je to prava reč, u čitanju Handkea proizlazi iz egzistencijalnih pretpostavki njegove priče, važno je shvatiti da samoubistvo – stvarnost, a ne ideja – nije egzistencijalna dilema, već krajnji, tragični ishod patnje.”

Los Angeles Times

„Handkeovo remek-delo. Sažet, pa ipak začudno detaljan portret majke, kojoj su istorija i životne okolnosti gotovo izbrisali identitet.”

New York Review of Books

6

ЛИСТА НАЈЧИТАНИЈИХ КЊИГА

**ЛИСТА НАЈЧИТАНИЈИХ КЊИГА У БИБЛИОТЕЦИ УПРАВЕ
ЗА ПЕРИОД ДЕЦЕМБАР 2020 – ЈАНУАР 2021. ГОДИНЕ**

1. УЗНЕМИРЕНИ ЉУДИ
Фредрик Бакман
Београд: Лагуна, 2020.
2. ПОГЛЕДАЈ ШТО ЈЕ МАЧКА ДОНИЈЕЛА
Анте Томић
Београд: Лагуна, 2020.
3. ДЕЦА ЗЛА
Миодраг Мајић
Београд: Вулкан издаваштво, 2019.
4. ТЕЛО: ВОДИЧ ЗА ВЛАСНИКЕ
Бил Брајсон
Београд: Лагуна, 2020.
5. КРАЉЕВСТВО
Ју Несбе
Београд: Лагуна, 2020.
6. САЈБЕРПСИХОЛОГИЈА: ЖИВОТ НА МРЕЖИ: КАКО
НАС ИНТЕРНЕТ МЕЊА
Катарина Кацер
Београд: Лагуна, 2019.
7. ЗАМАЛЕК: РОМАН О КИСМЕТУ
Дејан Тиаго Станковић
Београд: Лагуна, 2020.
8. КРАТКО ПИСМО ЗА ДУГИ РАСТАНАК
Петер Хандке
Београд: Лагуна, 2020.
9. ЋУБРЕ: КЊИГА СТРАВЕ И УЖАСА
Марко Видојковић
Београд: Лагуна, 2020.
10. ДУКАТ ЗА ЛАЂАРА
Дејан Стојиљковић
Београд: Лагуна, 2020.